

ДО
ИНЖ. ЗЛАТИН КРУМОВ
ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР НА
ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“
БУЛ. „МАРИЯ ЛУИЗА“ № 110
ГР. СОФИЯ

Относно: *Ваше запитване с Ваш изх. № ЖИ-33236/28.07.2023 г.*

УВАЖАЕМА ГОСПОДИН КРУМОВ,

В Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) постъпи Ваше запитване с вх. № 12-01-368/02.08.2023 г. относно с искане до ДП „Национална компания железопътна инфраструктура“ (ДП НКЖИ) за отдаване по наем на открита площ за изграждане на телекомуникационно съоръжение по реда на чл. 1 във връзка с чл. 30 от Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура (ЗЕСМФИ).

На свое заседание, проведено на 24.08.2023 г., КРС разгледа Вашето запитване, като по отношение на поставените в него въпроси изразяваме следното становище:

Съгласно пар. 1, т. 3, б. „б“, предложение първо от Допълнителните разпоредби (ДП) на ЗЕСМФИ, "Мрежов оператор" е лице, което предоставя или което има право да предоставя обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, както и лице, разполагащо със или предоставящо техническа, в това число физическа инфраструктура, предназначена да осигурява транспортни услуги, включително железопътни линии. Видно от посочената дефиниция, НКЖИ се явява мрежов оператор по смисъла на ЗЕСМФИ. Видно от писмото на оператора, искането касае отдаване под наем на открита площ за изграждане на телекомуникационно съоръжение. Съгласно т. 10 от ДП на ЗЕСМФИ, "Физическа инфраструктура" е всеки елемент от мрежа на мрежови оператор, който е предназначен за разполагане на други елементи от мрежа, без самият той да се превръща в активен елемент от мрежата, като тръбопроводи, мачти, канали, инспекционни шахти, шахти, разпределителни кутии, сгради или подстъпи към сгради, антени съоръжения, кули и стълбове.

От запитването не е налице пълна яснота относно характера на цитираната открита площ – от една страна се посочва, че същата представлява физическа инфраструктура на предприятието, но се описва, че представлява част от недвижим имот. Считаме, че описаната площ не би следвало да представлява физическа инфраструктура, но предвид посоченото в писмото, в анализа ще бъдат разгледани и двете хипотези на предоставяне на права на оператор на ЕСМ (върху физическа инфраструктура и върху имоти частна държавна и общинска собственост).

По Въпрос 1 от Вашето писмо:

Следва ли, водени от тълкуването на правната норма и от съществуващата съдебна практика, да се направи разграничение между случаите на предоставяне/искане на достъп до и/или съвместно ползване на физическа

инфраструктура, включително до нейните елементи и/или съоръжения, с оглед разполагане и използване на електронни съобщителни мрежи по чл. 15 и чл. 17 от ЗЕСМФИ от една страна, и от друга – процедурата по чл. 30 във връзка с чл. 19 от същия закон?

Съгласно разпоредбата на чл. 15, ал. 1 от ЗЕСМФИ, мрежовите оператори предоставят на операторите на електронни съобщителни мрежи достъп до и/или съвместно ползване на физическата си инфраструктура, включително до нейните елементи и/или съоръжения, с оглед на разполагане и използване на електронни съобщителни мрежи, при наличие на обосновано искане и при условията на този раздел и актовете по прилагането на закона. Съгласно ал. 2 на същия член, мрежовите оператори предоставят достъп до и/или съвместно ползване на физическата си инфраструктура с писмен договор при предварително оповестени на интернет страницата си прозрачни, пропорционални и справедливи общи условия, включително цена. Съгласно разпоредбата на чл. 17, ал. 1 от ЗЕСМФИ, Операторите на електронни съобщителни мрежи могат да искат от мрежовите оператори да им бъде предоставено право на преминаване и право на специално ползване по Закона за пътищата на елементи и/или съоръжения на физическа инфраструктура на други мрежови оператори, включително по отношение на сервитутните зони на тези елементи и/или съоръжения и на естествени водни басейни. Съгласно чл. 4 на същия член, правата по ал. 1 се предоставят въз основа на писмен договор между оператора на електронна съобщителна мрежа и мрежовия оператор, който стопанисва съответната физическа инфраструктура, или разрешение за специално ползване на пътища.

Съгласно чл. 19, ал. 1, изр. 1 от ЗЕСМФИ, правата по чл. 15, ал. 1 и чл. 17, ал. 1 върху елементи от физическа инфраструктура, държавна или общинска собственост, се предоставят за срок до 10 години без провеждането на търг или конкурс.

Съгласно чл. 30, ал. 1 и 2 от ЗЕСМФИ, освен в случаите по чл. 15 и 17 от закона, операторите на електронни съобщителни мрежи имат право да разполагат електронни съобщителни мрежи и да изграждат свързаната с тях физическа инфраструктура въз основа на писмен договор, включително на договор за наем, договор или административен акт, върху, над или под имоти:

1. публична или частна държавна или общинска собственост;
2. частна собственост на физически или юридически лица.

За физическа инфраструктура на приемно-предавателни станции на безжични електронни съобщителни мрежи се изисква сключването на писмен договор за наем или на друг вид договор, предоставящ временно право на ползване на оператора за определен срок.

Видно от посочената законова уредба, ЗЕСМФИ регламентира различни хипотези на разполагане на електронни съобщителни мрежи и изграждане на свързаната с тях физическа инфраструктура в случай на държавна или общинска собственост – предоставяне на права по чл. 15, ал. 1 и чл. 17 ал. 1 от мрежови оператори по отношение на елементи от физическа инфраструктура общинска или държавна собственост, от една страна, и от друга - предоставяне на право на операторите на ЕСМ да разположат електронни съобщителни мрежи и да изградят свързаната с тях физическа инфраструктура върху, над или под имоти публична или частна държавна или общинска собственост.

Разпоредбата на чл. 30, ал. 5 от ЗЕСМФИ не препраща към предвидените в чл. 19, ал. 1 от закона субекти (мрежов оператор) или обект (физическа инфраструктура), а само

към реда, предвиден в чл. 19 от закона. По-специално, посочените права се предоставят за срок от 10 години без провеждането на търг или конкурс, като в случаите на ограничен капацитет се прилага процедурата по чл. 20, ал. 4-9 от ЗЕСМФИ. Самите права за разполагане на ЕСМ и изграждане на свързаната с тях инфраструктура по чл. 30 от ЗЕСМФИ са в допълнение към правата по чл. 15, ал. 1 и чл. 17, ал. 1 от закона. За разлика от правата по чл. 15 и чл. 17 от ЗЕСМФИ, които са относими само към мрежовите оператори и тяхната физическа инфраструктура, правата по чл. 30, ал. 1 от закона и реда за предоставянето им по чл. 19, се прилагат за всички лица, управляващи имоти – публична или частна държавна собственост. По реда на чл. 30 се предоставят права по отношение на недвижими имоти, които не представляват физическа инфраструктура.

С оглед на посоченото, в случай че НКЖИ, в качеството му на мрежов оператор, отдаде под наем площ, представляваща физическа инфраструктура по смисъла на закона, следва да бъде приложена хипотезата на чл. 19, ал. 1 във връзка с чл. 15, ал. 1 от ЗЕСМФИ. В случай че площта не представлява физическа инфраструктура по смисъла на закона, следва да се приложи хипотезата на чл. 30, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 19, ал. 1 от ЗЕСМФИ.

По Въпрос 2 от Вашето писмо:

В случаите на чл. 30 във връзка с чл. 19 от ЗЕСМФИ, при сключване на договор за отдаване под наем на площ, представляваща физическа инфраструктура на НКЖИ, следва ли наемната цена да се определя също по Методиката, съгласно наредба, издадена от министъра на транспорта и съобщенията или може да бъде определена по реда на специалния закон – Закон за държавната собственост, където в чл. 41, ал. 1 първоначалната наемна цена при провеждане на търгове за отдаване под наем на имоти за административни, производствени и стопански нужди се определя на базата на оценка, извършена от независим оценител?

Съгласно чл. 1 от Закона за държавната собственост (ЗДС), с този закон се уреждат придобиването, управлението и разпореджането с имоти и движими вещи - държавна собственост, както и актуването на имоти - държавна собственост, освен ако в специален закон е предвидено друго. ЗЕСМФИ регламентира точно определен кръг обществени отношения, свързани с ползването на имоти – държавна собственост – за разполагане на електронни съобщителни мрежи и за изграждане на свързаната с тях физическа инфраструктура. ЗЕСМФИ представлява специален закон спрямо ЗДС, който се явява общ закон. Поради посоченото, разпоредбите на ЗЕСМФИ, регламентиращи ползването на имоти публична или частна държавна собственост от оператори на ЕСМ, се прилагат вместо общите разпоредби на ЗДС. Съгласно чл. 3, ал. 4 и ал. 5 от ЗЕСМФИ, цените, които мрежовите оператори могат да определят за предоставяне на достъп до и за съвместно ползване, право на преминаване, за координиране, съгласуване или за други дейности по този закон, отразяват всички разходи, които са свързани със съответната дейност. Мрежовите оператори на физическа инфраструктура определят цени за предоставяне на достъп до и за съвместно ползване и на право на преминаване съгласно методика, определена с наредба, издадена от министъра на транспорта и съобщенията.

В случай че ще се отдаде под наем част от имот, който не е физическа инфраструктура, за оператора не е налице задължение да изчислява цените си по посочената Методика. Начинът за определяне на наемната цена не е предмет на ЗЕСМФИ, а на ЗДС, по-специално чл. 16 от закона, както и на Правилника за прилагане на ЗДС.

По Въпрос 3 от Вашето писмо:

Следва ли при подадено заявление от оператори на електронно съобщителни мрежи НКЖИ да обяви намерението си да предоставя по реда на чл. 19, ал. 1 във връзка с чл. 30, ал. 5 от ЗЕСМФИ?

В случай че площта, която ще се отдаде под наем, е физическа инфраструктура по смисъла на ЗЕСМФИ, приложение следва да намери чл. 15, ал. 2 от закона, а именно НКЖИ да предоставя достъп до и/или съвместно ползване на физическата си инфраструктура с писмен договор при предварително оповестени на интернет страницата си прозрачни, пропорционални и справедливи общи условия, включително цена, като общите условия следва да включват определените в ал. 3 на същия член реквизити.

В случай че цитираната в писмото площ не е физическа инфраструктура, НКЖИ не следва да публикува общи условия по отношение на отдаването ѝ под наем на оператори на ЕСМ. В посочената хипотеза редът за предоставяне ползването ѝ е чл. 19, ал. 1 във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 1, ал. 2 и ал. 5 от ЗЕСМФИ. НКЖИ следва да сключи писмен договор с оператор на ЕСМ за срок до 10 г. без да се провежда търг или конкурс, като договърът се сключва директно със заявителя, освен ако възможностите за ползване на имота са ограничени.

С уважение,

Иван Димитров

Председател на

Комисията за регулиране на съобщенията